

**KỶ NIỆM 50 NĂM THỰC HIỆN DI CHỨC
CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH
(1969-2019)**

KỶ YẾU

**HỘI THẢO KHOA HỌC
“BÁC HỒ VỚI GIÁO DỤC”**

Thành phố Huế, 26 tháng 8 năm 2019
Lưu hành nội bộ

HỘI THẢO KHOA HỌC “BÁC HỒ VỚI GIÁO DỤC”

BAN TỔ CHỨC

TS. Đỗ Thị Xuân Dung	<i>Trưởng ban</i>
ThS. Trần Văn Thành	<i>Phó Trưởng ban</i>
PGS. TS. Nguyễn Duân	<i>Ủy viên</i>
CN. Hoàng Văn Hạnh	<i>Ủy viên</i>
TS. Bùi Văn Lợi	<i>Ủy viên</i>
TS. Đỗ Mạnh Hùng	<i>Ủy viên</i>
ThS. Võ Trần Ngọc Minh	<i>Ủy viên</i>

TIỂU BAN BIÊN TẬP

TS. Đỗ Mạnh Hùng	<i>Trưởng tiểu ban</i>
PGS. TS. Trương Công Huỳnh Kỳ	<i>Phó Trưởng tiểu ban</i>
TS. Nguyễn Thế Phúc	<i>Ủy viên</i>
PGS. TS. Nguyễn Văn Đăng	<i>Ủy viên</i>
TS. Phạm Quang Trung	<i>Ủy viên</i>
TS. Hà Thị Hằng	<i>Ủy viên</i>
ThS. Võ Trần Ngọc Minh	<i>Ủy viên</i>

10. Tìm hiểu những nội dung cơ bản về giáo dục trong Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh <i>Hoàng Trần Như Ngọc</i>	73
11. Sự tương đồng trong tư tưởng giáo dục của Hồ Chí Minh và Lý Quang Diệu <i>Trần Thị Hợi</i>	77
12. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và đào tạo - Giá trị lý luận và thực tiễn <i>Nguyễn Thị Thu Hà</i>	85
13. Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát triển giáo dục và sự vận dụng ở Việt Nam hiện nay <i>Nguyễn Xuân Khoát</i>	91
14. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và sự vận dụng trong việc xây dựng nền giáo dục Việt Nam <i>Nguyễn Thế Thìn</i>	105
15. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và giá trị luận với giáo dục Việt Nam hiện nay <i>Nguyễn Tiến Dũng - Đỗ Thị Xuân Dung</i>	113
16. Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong phát triển giáo dục ở Việt Nam hiện nay <i>Nguyễn Công Hùng</i>	125
17. Đọc Di chúc của Hồ Chí Minh: Suy ngẫm về ý nghĩa của tư tưởng giáo dục toàn diện đối với sự nghiệp đổi mới đất nước hiện nay <i>Trần Thị Hồng Minh</i>	131
CHỦ ĐỀ 2: BÁC HỒ VỚI GIÁO DỤC ĐẠI HỌC, VẬN DỤNG THỰC TIỄN TẠI ĐẠI HỌC HUẾ	
18. Chủ tịch Hồ Chí Minh với giáo dục đại học Việt Nam <i>Nguyễn Thế Phúc</i>	139
19. Một số quan điểm của Hồ Chí Minh về giáo dục đại học và sự vận dụng trong việc đổi mới giáo dục đại học hiện nay <i>Võ Thị Thu Ngọc</i>	145
20. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức lối sống cho thanh niên, sinh viên <i>Bùi Văn Lợi</i>	155

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO - GIÁ TRỊ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN

Nguyễn Thị Thu Hà *

Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và đào tạo được hình thành từ rất sớm. Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng của Người, tư tưởng ấy thể hiện khát vọng hướng tới của một xã hội “*ai cũng có cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành*”. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và đào tạo là sự kết tinh truyền thống hiếu học của dân tộc Việt Nam, đó là những biểu hiện cốt lõi của bậc “*Đại trí, đại nhân*”, tâm cỡ “*Anh hùng giải phóng dân tộc*”, “*Danh nhân văn hóa thế giới*”.

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và đào tạo

Chủ tịch Hồ Chí Minh có “*ham muốn tột bậc*” là xây dựng một nền giáo dục độc lập, tiên bộ, mang tính dân tộc, tiên tiến và hiện đại, để đưa nước nhà “*sánh vai với các cường quốc năm châu*”, nhân dân có quyền được học hành. Vì vậy, Người đã gắn bó cả cuộc đời mình với việc xây dựng một nền giáo dục mới, mọi người có cơ hội phát huy hết khả năng sẵn có của mình, được học hành, không phân biệt giai cấp, tuổi tác, trình độ, giới tính. Hồ Chí Minh là người kế tục và đưa cuộc đấu tranh đòi quyền dân sinh, dân chủ của thế hệ những người Việt Nam yêu nước tiền bối những năm cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX phát triển lên một tầm cao mới.

Trong cách mạng giải phóng dân tộc, Hồ Chí Minh đặt sự nghiệp giáo dục và đào tạo là một bộ phận của công cuộc giải phóng dân tộc, giải phóng con người thoát khỏi sự ràng buộc của hệ tư tưởng lạc hậu của thực dân, phong kiến, đưa dân tộc Việt Nam trở thành một dân tộc văn minh, tiên bộ, bởi một khi dân trí cao sẽ xuất hiện nhiều nhân tài tham gia xây dựng đất nước. Hồ Chí Minh đã đánh thếp tố cáo chế độ thực dân Pháp trong việc “*làm cho dân ngu để trị*”, “*gieo rắc một nền giáo dục đời bại, xảo trá và nguy hiểm hơn cả sự đốt nát*”, đòi quyền “*tự do học tập*” và “*thực hành giáo dục toàn dân*”¹. Người đã dày công tìm hiểu, giới thiệu cho đất nước những nền giáo dục tiên tiến mang tính nhân đạo, tính dân chủ, tính nhân văn cao cả của thế giới, bảo đảm cho sự phát triển toàn diện những năng lực sẵn có của con người. “*Một dân tộc dốt là một*

* ThS, Khoa Lý luận Chính trị, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.

¹ Hồ Chí Minh (2001), *Toàn tập*, Tập 4, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội. tr.220.